

Erindringer fra min barndom

i Søby skole 1886-1900. 1. del.

af Svend Møller

Mit Barndomshjem var Søby Skole paa Taasinge, den lille idylliske Ø i det fynske Øhav.

En gammel straatækt Skolebygning var det. Ni Fag Vinduer vendte ud mod Vejen. De fire Fag hørte Skolestuen til, de øvrige Beboelsen; men der var flere andre Bygninger, og inden for disse laa en stor brolagt Gaardsplads med tre gamle Frugttræer staaende ud for den store Ladelænge. Fra Skolebygningens østre Gavl strakte sig en stor Have, en Forhave, som vi kaldte den, med Græsplæner, hvori var Rosenbede, og en Baghave med mossede Frugttræer. - Blandt disse gjorde et sig særlig bemærket ved sin mægtige Stamme og store Krone, hvis Grene enkelte Steder var ved at

naa Jorden. Det var ogsaa adskillige Aar gammelt og var et Nontitræ eller et Flaskeæbletræ. Dette Træ, et Graapæretæ og et Gravenstentæ dannede en Gruppe, hvorom der bredte sig en stor Græsplæne. For Enden af Haven laa et Lindelysthus. - Adskillelsen af For- og Baghave dannedes af et Buskads af Snebærbuske og Syrener, og desuden var der en Stenhøj med forskellige Stenplanter, en dejlig Stenhøj, hvorover hvælvede sig Kronen af et Akazietæ.

Læbæltet mod Nord bestod af Bøgetræer og Hasselbuske; men højest op ragede nogle Spidspile, hvis Sus ordentlig kunde høres, naar Efteraarstormene satte ind.

Fra legepladsen bagved skolestuen.

Mod Syd afgrænsedes Haven af et prægtigt, gammelt Stengærde, bag hvilket voksede en kraftig Ligusterhæk, der ragede ud over Gærdet. Mod Øst var ogsaa Stengærde med Bøgehæk indenfor. Haven var saaledes godt lukket, og ingen uden de kørende kunde se derind.

Foran Skolebygningen ud til Vejen var en Bøgehæk, indenfor hvilken der var Græsplæner med Bede. Langs med kanten af Græsplænerne stod fem Lindetræer og et Akazietræ med mægtige Kroner. Der var Brolægning foran Vinduerne. Mod Vest var Gymnastikpladsen omgivet af Bøgehæk og store Bøgetræer. Her stod et galgelignende Apparat med Klatrestang og nogle tykke Tove beregnet til at entre til Vejrs i.

Desuden var der en Bom til Armgang og en til at indøve Ligevægtsgang paa.

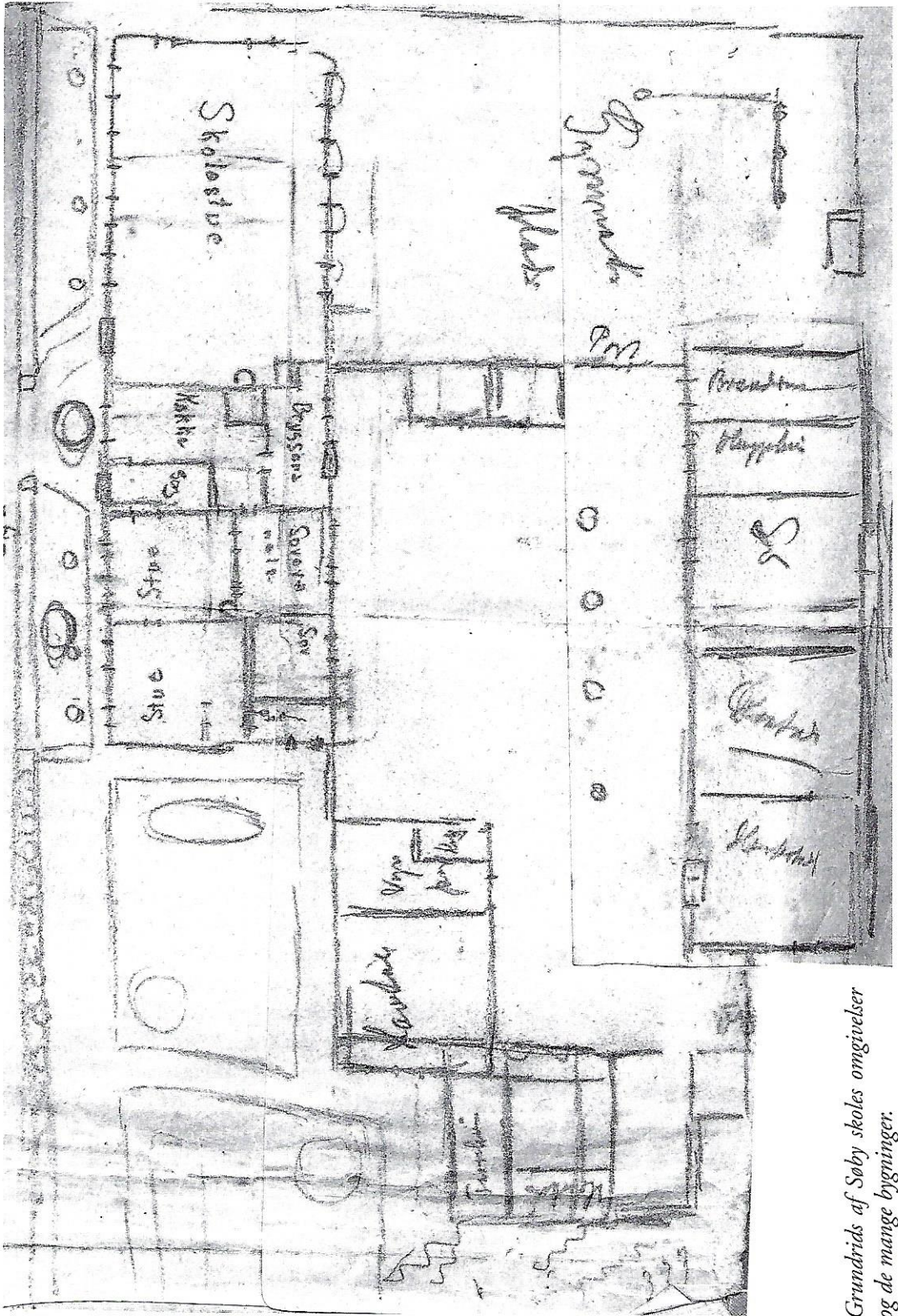
Udbygningerne var alle Bindingsværk. Det var eventyrligt gammelt altsammen med Skillerum af stampet Ler. I den største af Udlæn-

gerne var Hestestald, Kostald, Lo, Huggehus og Brændehus. I Stedet for Brædeloft var der Stænger, hvorpaa Hø og Halm havde sin Plads. Der var i det hele taget saa mange Rum, som slet ikke benyttedes, men kun mindede om en længst forsvunden Tid, da Læreren foruden sin Lærervirksomhed ogsaa drev landbrug.

I min Barndomstid var Skolejorden forpagtet ud. Hverken Staldene eller Loen blev benyttet. Kun en enkelt Gang, naar vi fik fremmede, der var kørende, blev Hestestalden taget i Brug. I en anden af de gamle Længer var en Havestue med lerklinede Vægge. To meget smukke Vinduer i Spidsbuestil vendte ud mod Haven. Loftet var her af Bræder. Op til dette Rum stødte en Vognport, og ved Siden af denne laa Karlekammeret med Brostensgulv. Fra dette førte en Dør umiddelbart ud til Gaardspladsen. Det maa have været et koldt Karlekammer ved Vintertid.

Vi havde et Huggehus; men der var ingen

Grundriss af Søby skoles omgivelser
 og de mange bygninger.

Høvlebænk. Der stod et gammelt Bord med korslagte Ben og med en Skuffe, der indeholdt Søm, Knivtang, Hammer o.m.a. Gulvet var af Ler, og Væggene var lerklinede. Hist og her var der Hul i Muren, saa man kunde titte ind i det tilstødende Rum. En Savbuk og en Huggeblok var her. Trods det, at alt bar Mærker af Tidens Tand, saa var her dog dejligt at være, der var en egen Hygge ved det altsammen; det ligefrem duftede deraf.

Her lavede min Bror og jeg vor Drage ved Efteraarstide, for da var Marken bar, og saa kunde man saa dejligt tumle sig frit paa Stubjorden.

Det var ellers en stor fornøjelse, naar Kornet stod og bølgede for Vinden at springe ud i Kornhavet og lege, at vi svømmede paa et oprørt Hav. Dette var prøvet, men nu strengt forbudt, da der blev et slemt Kølvand efter os.

Nu, - derimod var der frit Slag - saa luftede det saa herligt. Den friske Septembervind fik Pilehegnet til at suse - ret en Vind for Drager.

Skyerne jog i stærk fart over den blaa Himmel. Jo, der var baade Sol og Vind og drivende Skyer.

*Men disse blanke Dage,
de grye i Duggens Perlespind,
de blusser ungt af Sol og Vind,
men har saa travle Stunder.
Blus ogsaa ungt mit Sind,
før Høstens Glans gaar under.*

(Mylius Erichsen).

- Dragen var ved at være færdig. Halen med sine mange Papirtutter laa og snoede sig hen ad Lergulvet. Mon den kunde stige? Vilde den slaa Kolbøtter?

Vi saa den i Tankerne højt, højt oppe, saa højt, at Skyerne skjulte den - Endelig færdig. Saa gik det i Løb ud gennem Porten, over Gymnastikpladsen, ud paa Marken i det fri.

Nu startede Vidunderet, Benene paa Nakken, hen over Stubbene gik det, lige til det yderste Hjørne af Skolemarken. Dragen steg.

Halen svajede og svingede, og snart stod den roligt og støt i Luften. Jo mere Sejlgarnet vikledes af Pinden, jo højere steg den. Vi skiftedes til at holde den. Snoren var stram, og det snurrede i den. Jeg ønskede mig i Dragens Sted. Hvor langt maatte man dog ikke kunne se i den Højde. Hvad jeg den Gang ønskede, at kunne se Jorden ovenfra, gik virkelig i Opfyldelse efter adskillige Aars forløb. Siddende i et Vidunder af Staal, Træ og Lærred hævede jeg mig fra Jorden, gled gennem Luften, mens Marker og Enge, Gaarde og Huse gled bort under mig. Byen blev saa lillebitte. Menneskene som Myrer. Havet blev til et lille Vandbassin, hvori Damperen kun synede som et Legetøjsskib, - Et uforglemmeligt Syn var det, saaledes at se Landskabet fra oven belyst af Solen, et skønt Maleri, som aldrig vil udlettes af min Erindring.

Snart dalede Maskinen, Propellen standse, og i Glideflugt gik det nedad. Den store Fugl landede blødt paa Grønsværet - man var en Oplevelse rigere. -

Tiden gik. Al Leg faar jo en Ende, selv om den er nok saa interessant. Snoren blev vundet om Pinden. Dragen maatte ned fra sit høje Stade. - Glade og rødmossede bar vi vort Legetøj ind i Huggehuset og gik saa ind til Hjemmets hyggelige Stue, hvor Far og Mor smiler til os.

Fra vore Vinduer kunde vi se ud ad Vejen, der førte til Søby. Vi kunde rigtig »tage Folk af«, hvad enten de kom fra Byen eller skulde til Byen. Levende Hegn var der paa begge Sider af Vejen, hyggeligt at gaa ad den Vej, hvad enten det foregik ved Foraarstide, eller naar Hegnenes forskelligartede Plantevækst begyndte at vise sig i deres allersmukkeste Dragt, eller ved Efteraarstide, naar Løvet antog de vidunderligste Farver, inden det af Stormen blev hvirvlet ind over Markerne eller fejjet sammen langs Hegnenes Sider. Her var Svalhed om Sommeren og lunt ved Efteraars- og Vintertid.

*Naar stundom jeg aabner for Mindernes Gem,
fra Barndommens sollyse Riger,
da føres jeg ofte i Tankerne hjem
til Leg bag de lunende Diger. -*

*De var som en levende Eventyrbog
med vekslende spændende Tekster,
med Biller og Fugle med Firben og Snog
og sære forkrøblede Vækster. -*

*Naar Sneen i Blæst tabte Samling og Sans
og for hen over Markerne vide,
saa sluttede den i en Drive sin Dans
langs Hegnenes skjærmende Side. -*

*Det første svimlende Foraarstegn -
endnu for mit Minde det funkler -
det mødte mig bag ved de levende Hegn
som glinsende gule Ranunkler.*

*Og der saa jeg Pindsvinet kravle af Hi
og Staalormen sno sig i Løvet,
mens Fuglenes nyeste Vaarmelodi
paa gyngende Kviste blev øvet. -*

*Ej skønnere Rigdom jeg nogen Tid saa
end Duggens tindrende Perler
en Sommermorgen paa Rakler og Straa
og Knopurt og slyngende Snerler.*

(A. J. Gejlaget).

I Søby boede Sine »Stryns«, saaledes kaldet, fordi hun var fra Strynø. Hun drev en lille Købmandshandel, og utallige er de Gange, jeg har været i hendes lille Butik. Hun var Venligheden og Gavmildheden selv. Altid fik jeg noget i Tilgift og til Jul en eller anden Ting f. Eks. en Vase eller noget andet, som hun syntes, Mor vilde blive glad ved. Det fik andre ogsaa, men det var jo en stadig tilbagevendende Udgift for hende hvert Aar. Mor sagde ogsaa til hende, at hun maatte ikke blive ved med det; men hun kunde ikke lade være. Hun mente nu engang, at det hørte sig til.

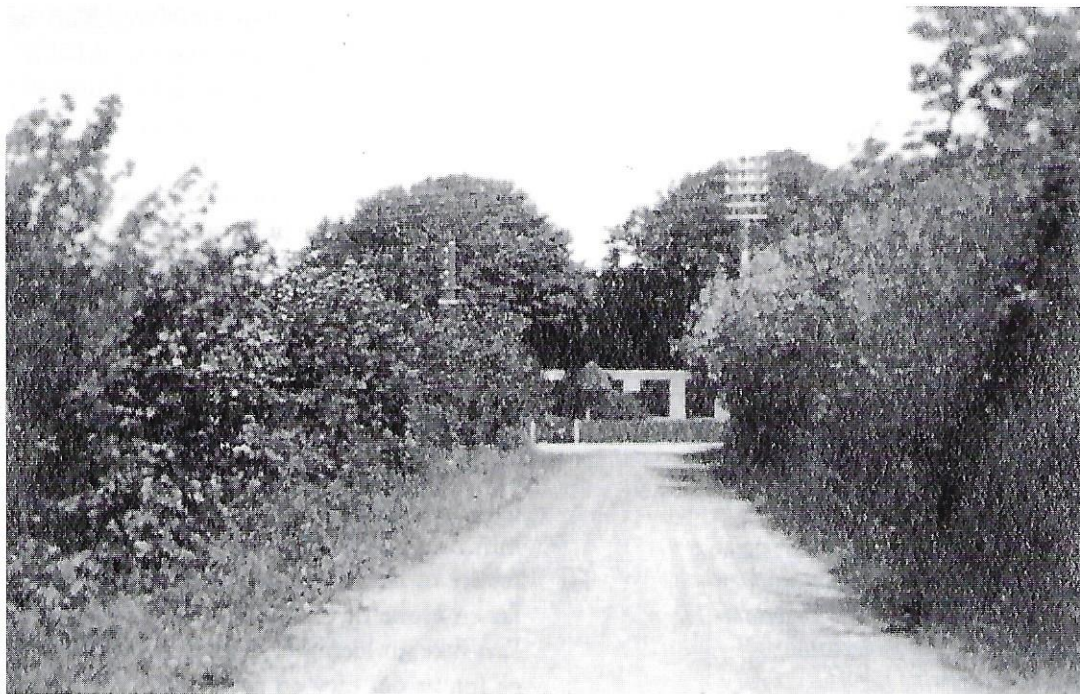
Jeg løb altid glad til Sine med min Kurv og vendte glad tilbage med Varerne. Manden kørte Fragt til Svendborg, og det var just ikke altid saa behagelige Ture, den Mand maatte foretage i al Slags Vejr.

Paa Vejen til Købmandshandelen kom jeg forbi en Gaard, der tilhørte Mogens Hansen. Han var en temmelig før Mand, der, naar han færdedes hen ad Vejen altid havde en underlig skrævende Gang. Der var noget selvbevidst ved Manden, og naar han udtalte sin Mening om Ting der blev drøftet, var det paa en overlegen Maade. Han kunde godt lide Børn, og saa havde han en lille væver Kone med et dejligt mildt Ansigt. Hun var altid saa god ved min Bror og mig. Det kunde hænde, at Mor sendte os af Sted til Mogens Hansens for at faa en Høne til vort Middagsbord. Hvis »vor Far« ikke var hjemme, saa skulde hun nok sørge for, at det blev en god Høne, vi fik med hjem, og der vankede ogsaa Kager i samme Køb. Gaardens Stuehus syntes jeg var saa smukt, for der var en pæn bred Stentrappe op til Hoveddøren, og Gangen eller Entréen var saa stor og saa fint malet med den Tids gængse Dekorationer.

Der hang, foruden Overfrakker og Hatte, ogsaa en dejlig Kørepisk, som vakte min Beundring. Sikken Skaft og Smæld, der var paa den. Det var Stadspisken, der kun brugtes, naar de skulde »køre fint«. Den Gang da gjaldt det om, hvem der kunde møde op med de pæneste Køreheste, det fineste Seletøj og den flotteste Vogn. Det var et stolt Syn at se Bonden i Stadsen sidde højt paa Forsædet med Stadspisken flot til Siden styrende de raske Heste med deres sølvpletterede Seletøj.

Fra Gangen kom man ind i Dagligstuen eller rettere Folkestuen med det lange Bord og den faste Bænk ved Vinduerne ud mod Gaardspladsen. Der var ogsaa ved Kakkellovnen en Lænestol til Fatter. I et Hjørne af Stuen stod en Bornholmer og tikkede. Der var ved den ene Væg anbragt et Tobaksbord med Tobaksdaase og Askebægre. Paa Væggen over

Skolen set fra Søbyvejen.

Bordet var anbragt et Pibebræt med store Piber udstyret med mægtige Træhoveder; en af dem var en Merskumspibe med Sølvbeslag, sikkert Arvegods.

Paa Væggen hang bl.a. Grundlovsbilledet med Frederik den Syvende og desuden en Del Olietryksbilleder med, i mine Øjne, yndige Farver.

Engang imellem var vi sammen med Far og Mor paa Besøg her. Een Ting oplevede vi i denne Gaard; en Begivenhed, som endnu staar præget dybt i min Erindring, ikke blot for dens Dejligheds Skyld. Far og Mor var bedt derhen, og min Bror og jeg havde faaet Lov til at følge med. - Mens de sad i den »fine Stue«, opholdt vi os i Folkestuen sammen med de voksne Sønner, Hans og Rasmus. For at faa Tiden til at gaa, foreslog de, at vi kunde spille Kort, og saa spillede vi »Sorte Per«, det eneste Kortspil, vi kendte. De røg alt imens paa deres Piber, og saa fandt de paa, at vi da ogsaa skulde have hver sin Pibe at »bakke paa«. Vi følte os meget beæret ved dette Tibud, og snart sad

vi alle fire med hver sin Tobakspibe i Munden og pulsede løs, mens vi »slog i Kortene«. Glæden varede ikke saa længe, for snart begyndte Virkningen at melde sig. Jeg følte Sveden pible frem paa Panden, og det begyndte saa smaat at vende sig inden i mig. Snart forsvandt Mogens ud ad Døren, og jeg fulgte hurtigt bagefter; mens Hans og Rasmus saa lumsk morede sig over Situationen. Det var altsaa mere end frisk Luft, vi trængte til; men det hjalp da saa meget, at vi meget blegnæbbede kunde stavre hjemad. Vel var Far og Mor vrede paa os, fordi vi saaledes havde ladet os lokke til at ryge, men de syntes heller ikke om, at voksne Mennesker kunde bære sig ad paa den Maade. Jeg var glad ved den Aften at ligge i min Seng efter de overstaæde Lidelser.

Over for Gaarden, paa den anden Side Vejen, laa en stor Dam. Der var Stensætning uden om undtagen to Steder for Kreaturerens Skyld, naar de skulde vandes. Ind mod Marken var der Pileplantning; men ved Vejen stod store Popler. Det var en herlig Dam. Der var

Gadekøret i Søby. Mogens Hansens gård i baggrunden.

altid saa mange Ænder, der svømmede omkring eller stod paa Hovedet med Gumpen i Vejret spjættende bagud med Svømmefødderne. Allermorsomst var det at se dem, naar de med baskende Vinger for hen over Vandfladen for til Slut at forsvinde under Vandfladen og noget efter dukke op et helt andet Sted.

Deres Rappen og Frøernes Kvækken kunde i stille Sommeraftner høres helt hjem, naar vi sad i Haven og nød den svale Aftenluft efter en varm Dag.

Far, hvis Fødested var Aarsdale paa Bornholm og saaledes havde haft Havet paa nært Hold, elskede selvfølgelig Skibe. For at glæde os Børn havde han en skønne Dag to gode stykker Træ liggende, og de begyndte snart at antage Former af Skibe. Da selve Fartøjerne var færdige, blev de rigget til; en Mast med Storsejl og Fok. Derpaa blev de fint malet. Min Brors Skib var temmelig elegant i Formen og fik Navnet »Svanen«. Mit, der havde bredere Skabelon, fik paamalet Navnet

»Ørnen«. Jeg opkaldte det efter Skoleskibet »Ørnen«, som jeg havde set ligge til Ankers ud for Skipperbyen Troense.

Naar der var god Vind, saa der frembragtes krappe Bølger paa Mogens Hansens Dams stille Overflade, da stillede vi Roret henholdsvis paa »Svanen« og »Ørnen« og lod dem stikke til Søs med Bølgeskulp for Boven og frisk Vind i de hvide Sejl. De var ikke lige gode Sejlere, »Svanen« skar en stærkere Fart; men for os Børn var det et smukt Syn, naar Skibene rigtig krængede over, og Farten øgedes. Vi var stolte af vore Skibe, naar vi bar dem hjem efter endt Kapsejlad; men Far høstede Æren af at være Skibenes Bygmester. »Ørnen« er det bedste Skib, jeg har været Fører af.

Ved Vintertid, naar Dammen var lagt til og sikker at færdes paa, saa travede vi til Søby med vore Skøjter for at øve os i den muntre Vintersport. Enten var det Skøjterne, der ikke var filet rigtig til, eller ogsaa var det vor manglende Evne til at sætte Benene, som vi skulde. Sikkert er det; vi faldt utallige Gange, inden vi

havde lært den Kunst at løbe lige ud eller gøre flotte Sving.

Naar Mogens Hansens kone kom ud for at se paa os, saa gjalt det om ikke at falde, for hun roste os gerne for vor Dygtighed. Det var med Sorg, vi modtog Tøbruddet, der satte en Stopper for al Vintersport; men saa var der andre Glæder, der ventede os.

Det var en Vinterdag, henimod Jul, en af disse dage, hvor det saa at sige er Skumring fra Morgenen til Aften. Luften var stille, alting i Naturen hvilede. - Jeg stod omme bag Ladelængen og vendte saaledes blikket mod Nord. - Oventil den graa Himmel, nedentil Markens mørke Muld, ogsaa et Stykke med Vintersæd med den mørke grønne Farvetone over sig. Rundt om Markerne det flettede Risgærde paa Volden og saa Piletræerne, et herligt Landskab med sin egen fredfyldte Stemning over sig, der virkede ind paa mit Sind. Ved Tanken om, at det snart var Jul, saa jeg alting i en større Glans og følte mig saa inderlig knyttet til den Natur, der her viste sig for mit Øje. - Se der, langt borte Bregninge Kirke paa sin Bakketop - fortone sig i blaaligt Skær. Der laa en verden hinsides denne Højderyg, en Verden, som jeg længtes efter at faa at se; men foreløbig var den lille Verden derhjemme mig stor nok, og Oplevelserne saa rige. Naturen talte sit Sprog til mig og jeg forstod den. -

Jeg gik ind gennem Gaarden, lettede Klinken paa Bagdøren og fortsatte gennem Bryggers, Køkken, Gang og Dagligstue ind i Fars og Mors Soveværelse. Her var fyret op. Vandkedelen stod paa Ringene og snurrede saa hyggeligt. Jeg tog Plads ved Vinduet og rettede Blikket mod det smukke gamle Gaardinteriør; den gamle Ladelænge med sit mosgroede Tag, de store Frugttræer med deres fine Net af Grene, hvor Fuglene smuttede ud og ind, da særlig Graaspurvene; men ogsaa andre Fugle havde deres Tilholdssteder her, ikke at forglemme den lille Musvit med de rene skære Farver. Et smukt Digt af Valdemar Rørdam rinder mig i Hu:

Marken øde. Haven tom.

*Hvem er det, der smutter om,
sort og grøn, gul og hvid,
i den vaade Mørketid?*

*Hop, Hop ned og op,
kvidrer fint en liden Fugl
i den skarpe Sne ved Jul.*

Hvem har Liv, naar Lyset dør?

*Den. Skønt falmet og forslidt
har den Mod til lidt Kulør,
kvidrer, men den døjer sit.*

»Slid din Tid«. - Goddag Musvit! -

*Jorden hvid og Jorden graa
smutter overalt den graa smaa
snart i Dryp af sort Allé*

*snart hvor Barfrost bider koldt,
hopper i den bare Sne,
som en lille broget Bold.*

*Krokusklokker klædt med Is
Liljer der fros ned i Slim,
grønne Graner, gule Ris,*

*alle faar det samme Rim
tynd og blid: »Slid din Tid! Slid din Tid!«*

*Blomster dufter og forgaar,
hastigt er vort eget Aar.*

Staar du bristefærdig spændt!

Slid din Tid, vaag og vent!

Er du visnet, Issen hvid,

Hjertet tørt? Slid din Tid!

Er al Verden Svig og Skam?

Slid din Tid! gør Skøbnen tam.

Har med Ham Haabet kaldt?

Slid din Tid! Det sker nok alt.

Gammelt Raad: Rimet slidt.

Hvad gør det den smaa Musvit?

Mer ved ingen. Slid din Tid! -

Der var nok at iagttage for et vaagent Barneøje.

Saa naaede vi Juleaftensdag og alle Forberedelser til at modtage den store Fest var gjort. Juletræet stod pyntet i en Stue, hvortil al Adgang var forbudt. Nu fik vi Højtidsklæder-

ne paa, og saa vandrede vi til Julegudstjeneste. Hvor var jeg lykkelig og glad.

*Lyt! hvordan Vejret saa tegner,
om det smaasner eller regner
under Vinterhimmels Blaa.
Allevegne klinger Røster,
hører Lillebror og Søster
le og snakke, pludre,
nytte alt de tænker paa
kalde med saa blid en Ynde
ja som Klokker smaa:
Jul, Jul - Fryd og Fred!
Og de kalder og de lokker,
de smaa Længselklokker
saa det tunge voksne Hjerte
toner selv derved.*

Bedstemoder blev derhjemme for at have Maden parat, til vi kom hjem. Kirkevejen var lang, og den var ikke altid lige god at færdes paa. Denne Aften var Vejen sølet, saa vi maatte af og til hoppe over Vandpytter og i Særdelighed undgaa Hjulsporene. Det var jo en Bivej af den gode gamle Slags. Da vi omsider var ved Vejs Ende, tonede den gamle Bjerreby Kirkes Klokke ud over Landskabet med sin egen milde og bløde Klang. Den kaldte paa gammel og paa ung, og Folk strømmede til. Saadan en Aften var Kirkerummet ved at være for trangt.

Fra Vaabenhuset førte en lang Trappe op til den Plads, hvor Orgelet var anbragt. Man skulde ind ad en lille Dør; men Døraabningen var saa lav, at voksne maatte bukke sig temmelig meget for ikke at rende Panden imod Dørkarmen. Naar man først var naaet heldigt igennem denne trange Passage, saa var der Plads nok baade til at rette sig og røre sig.

Ved begge Sider af Orgelet var Siddepladser, men Far saa helst, at ingen kom herop, for det virkede altid saa forstyrrende. Vi Børn vilde nu saa gerne være her, ikke alene for at være i Fars Nærhed, men herfra havde vi saa god en Udsigt over Kirkerummet. Bag Orgelet havde

Bælgtræderen sin Plads. - Han havde den Bestilling skiftende at trække ned i to Haandtag, for at Bælgene kunde give Luft til Orgelpiberne. Dette ansvarsfulde Hverv var overladt til et af Fattighusets Medlemmer. Lønnen var ringe, men det var vist ikke af den Grund, at han engang imellem sparede lidt paa Kræfterne, saa at Far, naar han sad og spillede, pludselig overraskedes ved, at Orgelet ingen Toner gav fra sig, for lidt efter at tage fat paa ny. Det huede ikke Far, saa han maatte engang imellem give den ærede Bælgtræder en lille Opstrammer. Han havde en Stol at hvile sig paa under Prædikenen, og da hans aandelige Oplagthed ikke var saa særlig fremherskende, tog han sig altid en lille Lur, saa Far maatte passe at vække ham i rette Tid, inden han igen skulde i Virksomhed; men saa havde han jo ogsaa samlet saa mange Kræfter sammen, at han med fornyet Styrke kunde tage fat igen. Juleaften var han dog særlig paapasselig. -

Det var nu en Fryd at være deroppe ved Orgelet saadan en højhellig Juleaften og skue ud i Kirkerummet; Lys paa alle Stolestaderne lige fra Indgangen til Koret, de gamle Messinglysekroner besat med straalende Lys. To meget gamle Lyseholdere, en paa hver Side oppe ved Koret havde hver sin Julekærte. Juletræer med Lys paa alle Grene og Alterlysene tændt. Det hele eet stort Lyshav.

Denne Aften var den gamle Bjerreby Kirke med sine hvidkalkede Vægge og Hvælvinger som et Paradis paa Jorden.

Nu stod Præsten foran Alteret, og Far begyndte at spille Julepræludium. Orgellysene kastede deres blide Skær over Koralbogen og over det gamle Kirkerum. Far kunde spille, jeg elskede at høre ham spille. Han lod ikke Orgelet bruse med al den Kraft, dette gamle Værk kunde præstere, nej, han spillede Præludiet dæmpet og smukt.

Far elskede sin Kirke og sit Orgel. Det var ham en Glæde at være Organist i Bjerreby kirke, og det var ikke et Pligtarbejde, han gjorde.

Den lune stue.

Jeg frydede mig at staa ved Siden af og synge; men denne Aften svigtede undertiden Stemmen. Jeg var saa glad, saa bevæget. Julesalmerne toned, Himlen sænkede sig over Jorden over den gamle Kirke, herlige Stunder for den Barnesjæl, der lod sig lære af alt det kønne. »Det Barn som sig glæder fromt og kønt, skal aldrig den Glæde miste«. Det er sandt. Hvad man saaledes oplevede af Julens Glans og Fryd, vil til alle Tider staa klart i Mindet, som det skønneste skønne i vort Liv.

Prædikenen Juleaften kunde undertiden være lang. Pastor Hansen var ikke af dem, der kunne fatte sig i Korthed. Jeg længtes kun efter, at Talen var forbi, saa vi igen kunde begynde at synge vore Julesalmer.

Saa kom da det Øjeblik, da der blev læst Udgangsbøn. Derpaa spillede far Postludiet, og Folk strømmede ud af Kirken. Vi stod og nikkede til Venner og Bekendte, og de sendte et venligt Smil tilbage.

Saa tømtes Kirken. Far sluttede af med Orgelspillet, og vi gik ned i Vaabenhuset for

at hilse paa dem, der endnu var tilbage, bl.a. Præsten og Fruen og ønskede dem glædelig Jul, og derpaa vandrede vi hjemad. Turen fik hurtig Ende. Vi skyndte os hjemad til den lune Stue.

Bedste havde alting i Orden. Bordet var dækket, og snart sad vi alle ved det runde Bord og spiste vor Juleaftensnadver. Maden var meget velsmagende, men Bedste var ogsaa meget dygtig til Madlavning. Mine Tanker var ikke saa meget ved Maden denne Aften. De beskæftigede sig mere med Juletræet, som snart skulde sættes ind i Stuen. Min Bror og jeg stod forventningsfulde ude i Køkkenet, mens Far tændte Lysene. Endelig aabnedes Døren til Stuen, og der stod Træet i al sin Glans, behængt med Kræmmerhuse, Sukkerfigurer, Glimmer og med den smukke Julestjerne i Toppen. Træet straaledede, og vore Øjne straaledede om Kap med det. - Far satte sig til Klaveret, og alle sang vi »Glade Jul, dejlige Jul«. Stuen fyldtes af Toner og Sang. Julen blev rigtig sunget ind derhjemme. Mens vi

beundrede Træet, spiste vi Nødder og enkelte af de Godter, der hang paa samme. Julehefterne blev rigtig set igennem. Hvor var jeg øm over mit Hefte »Grankogler« med de mange smukke Tegninger i.

Ak! saa hurtig Juleaften gik. Det blev snart Sengetid, og efter at have givet Far, Mor og Bedste hver sit Godnatkys og takket dem for alle de mange gode Gaver, gik vi i Seng og sang, som vi hver Aften plejede at synge:

*Nu lukker sig mit Øje
Gud Fader i det høje
i Varetøgt mig tag!
Fra Synd og Sorg og Fare
din Engel mig bevare,
som ledet har min Fod i Dag.*

Juledags Morgen vaagnede vi op til nye Glæder.

Det var Sommer

Dagen havde været ualmindelig varm. Tunge mørke Skyer taarnede sig op i Sydvest og saa truende ud. Alt tydede paa, at der var noget i Naturen, der skulde have Udløsning. Ingen Vind. Luften tung og trykkende.. - Mor sagde, at vi maatte hellere gaa tidlig i Seng, for det var ikke godt at vide, hvad det kunde blive til i Nat. - Det var med en vis Ængstelse, jeg gik til Ro. Jeg kigede ud i Gaarden. Frugttræernes Blade ikke saa meget som viftede en lille Smule. Stilhed overalt; men det lynede ikke. Saa lagde jeg mig og sov ind.....

»Kan I skynde jer at staa op, det bliver slemt Vejr!« Det var Mors Stemme, der lød.

Pludselig kom et blændende Lyn, der oplyste hele Gaarden og vort Værelse, men kun et Sekund, saa var alt indhyllet i Mørke igen. Lampen i Stuen blev tændt, og Døren blev aabnet ind til vort Soveværelse. Det var lidt besværligt for mig at finde det rigtige Bukseben, men saa snart Paaklædningen var til Ende, skyndte vi os ind i Stuen. Jeg kunde

høre Mor gaa gennem vor fine Stue til Bedstemors Soveværelse for at kalde paa hende.

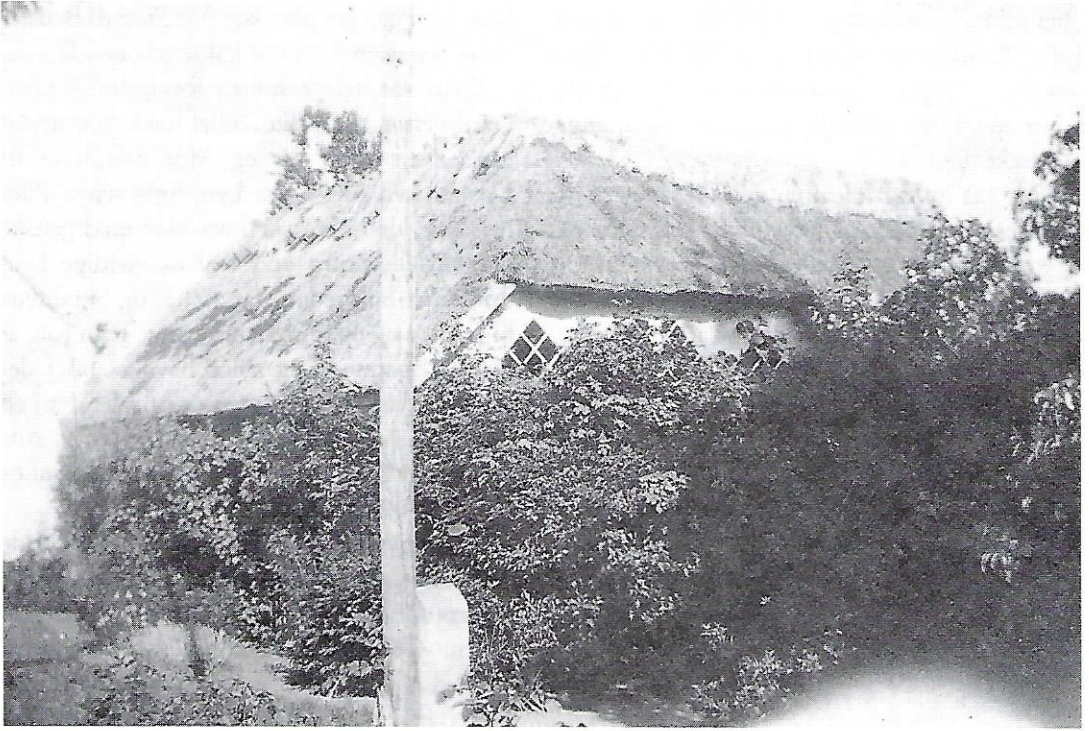
Snart var hele Familien forsamlet i Stuen. Gardinerne blev ikke rullet ned, for under Tordenvejr vilde Far og Mor nok have fri Udsigt. Lyn fulgte paa Lyn. Søbyvejen, Pilehegnene, de høje Asketræer blev med ganske korte Mellemlum oplyst af de vældige Lyn. Tordenen buldrede ustandselig, og Skraldene blev mere og mere voldsomme, et Tegn paa, at Uvejret nærmede sig. Mor havde samlet det bedste af vort Tøj sammen og bundet det i en stor Bylt. Man kunde jo aldrig vide ..... Alle Bygninger havde Straatag. - Den roligste af os alle var Far.

Nu begyndte Regnen at falde, man kunde høre de store tunge Draabers Fald paa Linde træernes Blade, og snart blev det til en hel Susen. - Det øste Vand ned.

Pludselig skar et mægtigt Lyn gennem Luften efterfulgt af et ganske uhyggeligt Skrald, skrattende og øredøvende. Det gav et Sæt i os allesammen, og Mor sagde: »Der slog det ned her!«. Hun fór til Vinduet ud mod Gaarden, men vi slap med Skrækken. Uvejret var lige over os, en uhyggelig Tanke. Jeg formelig rystede af Angst. Omsider aftog Tordenen i Voldsomhed, skønt Lynene syntes lige kraftige. Vi var dog alle klar over, at det stygge Vejr var ved at fjerne sig. Far tog Hatten og vilde gaa ud for at se, om der i Horisonten var noget Ildskær paa Himlen. Vi protesterede alle højlydt. Det tog han nu intet Hensyn til. Da han aabnede Døren, slog en dejlig frisk og ren Luft os i Møde. Det duftede fra Træer og Buske efter den forfriskende Regn. Snart vovede vi andre os ud. Ja, der i sydvestlig Retning var et rødt Ildskær paa Himlen. Altsaa havde Uvejret voldt Skade. Det var smukt at se de fjerne Lynglimt, men jeg var mat af den stærke Spænding, jeg havde været i, og det gjorde godt at kunne hoppe i Seng og lægge sig til at sove uden Frygt og bange Anelser.

Som før omtalt var der i en af de mange Bygninger en saakaldt Havestue med lerkline-

Gavlen ved havestuen.

de Vægge, Bjælkeloft og smukke Vinduer i Spidsbuestil.

Uden for det ene af Vinduerne stod nogle Vækster med bambuslignende Stængler. De kaldes japansk Pileurt og havde store brede Blade. De var smukke at se til, men dækkede desværre tit det smukke Vindue. Dog var det kønt indefra, gennem de gamle Rudeglas at se ud i det grønne Bladegang. - Havestuen brugtes til forskelligt. Her stod en Rulle, et vældigt Monstrum til at rulle Lagner, Duge m.m. paa. Naar Mor havde rullet Tøjet paa Stokkene, saa var det mit og Brors Arbejde at trække den stenfyldte Kasse frem og tilbage, til Tøjet var tilstrækkeligt behandlet. Det hørte just ikke til vor morsomste Bestilling, det var lidt trættende i det lange Løb, og det var med en egen Glæde, vi saa Mor lægge de sidste Stokke under.

To Fløjdøre førte ud til Haven, og om Sommeren stod de for det meste aabne hele Dagen. I Frugthøstens Tid blev al den afpluk-

kede Frugt bragt herind og lagt paa Lergulvet. Det var ganske anderledes fornøjeligt at plukke Frugt end at trække Rulle. Mens Far holdt paa Stigen, entrede vi op og tog den Frugt, der sad allerhøjest oppe. Naar jeg var for dristig med at række Haanden ud efter de allerbedste og mest fristende Æbler eller Pærer, der som Regel sad alleryderst paa de tyndeste Grene, saa blev det Far for meget, og hans Røst lød fra neden: »Nej, lad dem være, du kan let falde ned!« Før han var til Ende med sit Advarselsord, saa havde jeg nappet Frugten i et Snuptag. Det var i Grunden et meget smukt Syn at se al den dejlige Frugt ligge paa Lergulvet. Nu skulde den sorteres og fylde i Sække. Før Frugtplukningstiden var til Ende, kom en Opkøber ved Navn Ole Dennig fra Skipperbyen Troense. Han havde sin Frugtskude liggende ved Anløbsbroen der. - Naar han kom, vandrede han Haven rundt for at se paa Frugtens Kvalitet og gav os samtidig Anvisning paa, naar han vilde have den pluk-

ket ned og leveret. Nej, Frugten kostede næsten ingenting i Aar. Det var altid det samme Omkvæd, han kom med, naar Far spurgte om Prisen. Om Kunderne, naar hans Skude var naaet dertil, ogsaa fik den for næsten ingenting, tvivler jeg stærkt paa.

Far vilde i alle Tilfælde gerne af med Frugten og solgte den derfor til den Pris, som Ole fastsatte. Da Far ikke havde egen Befordring, maatte han ty til Mogens Hansen eller en anden Gaardmand, som skulde til Troense med sin Frugt. Den blev læsset paa Langvogn med rigelig Halm i Bunden for at afbøde de Stød, en stiv Vogn kunde give paa ujævn Vej.

Jeg erindrer en Begivenhed, som tildrog sig engang, Far skulde have Frugt sendt afsted. Alt var i Orden. Frugten stod i Sække med Mærkesedler paa. Vognen med de forspændte Heste stod ude paa Gymnastikpladsen, og man var begyndt at læsse paa, da en af Skolebørnene i Ubesindighed slog et mægtigt Knald med Pисken, og Hestene satte i vild fart ned over Marken. Ved et Hegn væltede Vognen med al den gode Frugt. Dog fortsatte Hestene ikke Farten og blev grebet i Tide. Hvad Kusken sagde husker jeg ikke, men der vankede i en god Mening til den tankeløse Dreng. Frugten blev trods alt kørt til Bestemelsesstedet, og da der ikke hørtes nogen Klage fra Ole, maa den ikke have taget nævneværdig Skade. Selve Begivenheden gjorde et stærkt Indtryk paa mig.

Havestuen var ikke alene Rullestue og Opbevaringssted for Frugt, den kunde ogsaa bruges til at lege i. Vi to Brødre legede undertiden »Købmand«. Af Kasser og Bræder lavede vi en Disk. Vægten, der jo var uundværlig, fabrikerede vi selv. Som Lodder brugte vi Sten. Man kan ikke kalde det en Kolonialhandel, vi startede snarere en Grønhandel eller Frugthandel, for Varene bestod af Stikkelsbær, Ribs og Hindbær, eller hvad der nu for Tiden var i Haven af spiseligt. Betalingen, og det var kontant Betaling, var Papirlapper, hvorpaa Værdien var angivet med Blyant.

Handelen gik strygende, og naar Legen ikke interesserede os længere, aad vi hele Varelageret, for naar Lysten til at lege Købmand igen indfandt sig, var det en smal Sag for os at starte en ny Forretning.

Det hændte undertiden, at Mor i Mørkningen bad mig løbe ud i Havestuen, lukke de to Fløjdøre ud til Haven og sætte Krogen paa foroven. - For en mørkeræd Dreng som jeg var det i mine Tanker et meget stort Forlangende. Med bankende Hjerter gik jeg over Gaarden, hvor Tusmørket rugede, og derpaa aabnede jeg den lille Dør til Havestuen, hvor der var endnu nogle Grader mørkere. Havegangen saa saa skummel ud, og jeg hørte tydelig, at det raslede bag Buskene derude. Jeg for hen mod Dørene, smækkede dem sammen, satte Krogen paa for derefter skyndsomt at forlade Rummet, ile over Gaardens toppede Brosten og smutte ind ad Bryggersdøren. Sikken en Lettelse at have det overstaet.

Gaardspladsen var et dejligt Opholdssted paa alle Tider af Aaret.

Ved Foraarstide sad en skønne Dag vor muntre Ven, Stæren derude, slog med Vingene og fløjtede Foraaret ind. Den metalglinsende Fyr skinnede saa festligt i Solen, mens den øvede sig paa sin nyeste Foraarmelodi. Hen under Ladelængens Tagskæg var anbragt 3-4 Kasser beregnet til de muntre Gæster. De fik snart travlt med at undersøge Boligerne. Nogle af dem trængte i høj Grad til Rengøring, da Graaspurvne under deres Fraværelse havde benyttet dem. Straa og alskens Ragelse hang ud af Hullet, men snart var det hele i Orden, og nu begyndte Livet at røre sig. Naar Æggene var udruget, kom den allertravleste Tid for Stærene. Tit sad jeg ved Huggehuset og saa dem forlade Kassen, flyve op over Stuehusets Tag og forsvinde ud bag Pilehegnene for kort Tid efter at vende tilbage med en Regnorm dinglende i Næbbet. Det var en herlig Tidsfordriv saaledes at betragte Stærenes virksomme Liv, lige til Ungerne begyndte at stikke Hovedet ud af Kassen for at betragte

Gårdinterior.

den store Verden, de snart skulde blive fortrolig med.

Den Efteraarsdag, da de høje Træer ude i Læbæltet var fulde af kviddrende og fløjtende Stære, der nu sagde Farvel for at rejse mod Syd til varmere Egne, da maatte jeg kalde paa Mor. For os begge var det en vemodig Stund. Nu vilde snart al Fuglekvidder forstumme, og det vilde være en lang Tid inden vi igen kunde fryde os over den.

Ved Foraarstide fik Far Brændsel til Skolen. Saa kom Bøndernes Karle kørende med Vogne fuldt læssede med Bøgebrænde og smed det af ude paa Gymnastikpladsen. Bagefter var de inde og fik Smørrebrød og Kaffe.

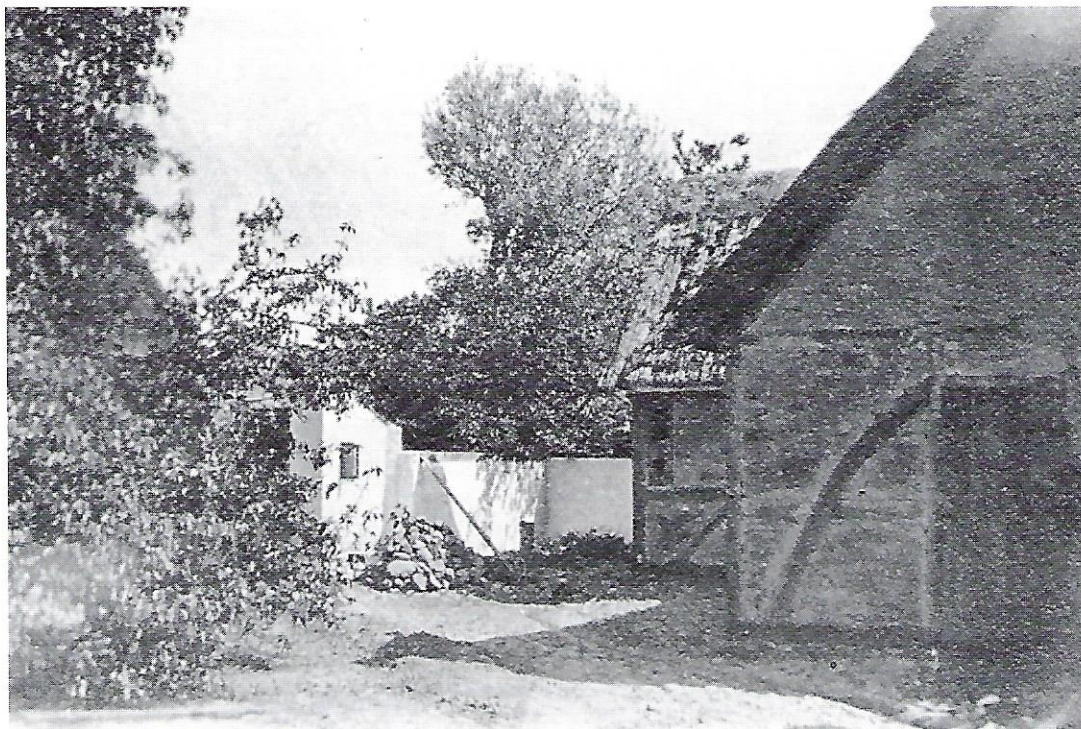
Til at save Brændet havde Far to Daglejere. Den ene af dem var en lystig Svend ved Navn Olsen. Han bode i et lille straatækt Hus ved Vejen, der førte til Bjerreby. Han var en solid Arbejder, og hans Kone tog ud og vaskede for Folk. Desværre holdt han alt for meget af de

vaade Varer, og det hændte mangan en Aften, at han vandrede forbi Skolen rød i Ansigtet og lidt usikker paa Benene.

Saa vidste vi, at han havde nydt for mange Kaffepuncher, eller som de ogsaa kaldtes »Sorte«: Kaffe og Brændevin blandet sammen. Han og hans Medhjælper havde nok at gøre med at save al den megen Brænde. De var ikke forsynet med hver sin Sav, men brugte kun een, og de blev naturligvis ikke færdig i Løbet af een Dag.

De havde deres Madæske med og sad i Køkkenet og spiste. Det var en fast Aftale, at naar Olsen lod Laaget smelde i paa Madkassen, saa var det Tiden at komme med Kaffen. Naar han fik Munden rigtig paa Gled, saa morede vi os kostelig. Han skildrede engang for Mor, hvorledes Gaardmandskonen i den Gaard, hvor han gik paa Dagleje, smurte Mellemmaden. »Oh Gud, Fru Møller. De skulde bare se, hvor ferm hun er paa Hænderne, naar hun smører Mad. Det gaar sgu gesvindt.«

Gårdinterior.

Han gengav nu hendes bevægelser, hvordan hun i lynende Fart førte Kniven frem og tilbage over Brødet og engang imellem, naar det var nødvendigt, førte Haanden op til Næsen for at tørre en Dryp af.

Den syngende Lyd af Savbladet og Stærenes Fløjten hører med til Foraaret derhjemme i Søby Skole.

Senere blev al Skolebrændet savet paa Rundsav i Staus Mølle, og saa havde vi Børn den store Fornøjelse at kløve det skære Bøgebrænde, og det var virkelig et herligt Stykke Arbejde. Knuderne overlod vi til Far; men han havde ogsaa sin store Økse. Han stillede Brændet op, og naar det var godt gennemtørret af Solen, bar vi det ind. Det var knap saa interessant; men det var dog en stor Tilfredsstillelse for os, at det altsammen var kommet tørt i Hus.

Ved Sommertid drev vi Sejlsport i Gaarden. Ja, det lyder helt fantastisk; men det var Tilfældet. Nogle meget lange Krybber fra Stal-

den benyttede vi som Baade. Vi riggede Baadene til med Mast og Sejl af Sækkelærred. Et Flag syede Mor til os. Saa satte vi os agterude, og naar der var god Vind, kunde Sejlet rigtig bovne, og vi lod staa til ud paa »det aabne Hav« med brusende Skum for Boven. Var vi trætte af at sejle, slog vi Sejlet sammen paa Sømandsvis og forlod vort gode Fartøj for næste Dag maaske at gøre en endnu længere Tur.

I Frugttiden interesserede vi os særligt for det største af alle Gaardens Frugttræer, et Grev Moltkepæretræ. De store saftfulde Pærer nød vi mange af helst siddende højt til Vejrs. Der var nemlig gode Siddepladser paa Træets Grene. Ved Efteraarstide straaledede Løvet i mange Farver, men saa naar Stormene satte ind, hvirvlede det rundt i Gaarden for at ende i et eller andet Hjørne af Gaardspladsen. Nu fik vi travlt med at feje Løv sammen og køre det paa Møddingen. Der kom rigtig fart i Riskosten; men den toppede Brolægning besværliggjorde Fejningen, og særlig Rende-

Den østlige gavl af skolen.

stenen var slem at holde i Orden. Det var meget primitive Forhold med Hensyn til Afløb for Spildevandet. Kloakker fandtes ikke, saa undertiden blev der Oversvømmelse i Gaarden. Vi benyttede ved Vintertid de tilfrosne Oversvømmelser til Skøjtebane. Her trænede vi os til det egentlige Skøjteløb paa Dammen i Søby.

Gaarden badet i Sol en Sommerdag, eller hvidt af Sne, ja, Gaarden paa alle Aarets Tider rummede en egen Skønhed og Hygge, som aldrig vil glemmes.

Ved Stuehusets Gavl ud mod Haven var dejligt at være. Saa snart Solen var naaet et Stykke op paa Himlen, saa var denne Plet et yndet Opholdssted. Her stod en hvidmalet Bænk under Bedstemors Vindue. Her kunde vi rigtig sidde og nyde Begyndelsen paa den nye Dag. Bedstemor nikkede til os fra sit Kammer. Hendes hvide Haar fik dobbelt Glans i Morgensolen, og hendes Øjne lyste mildt gennem Brillerglassene, mens hun aab-

nede Vinduet for at indaande den rene Sommerluft. Her var Blomsterduft og Biers Summen, Fuglesang foroven og smukke Farver forneden. Havestuens røde Væg med Espaliertræerne: Fersken og Abrikos tog sig godt ud. Frugterne var der, men de var ikke modne endnu. Ferskerne saa meget fristende ud, naar de var naaet Modenheden. Dog var det ikke tilladt at pille ved disse Frugter. Far vilde ikke have dem plukket af i Utide.

Forhaven var vel den, vi tiest opholdt os i. Her var to Græsplæner med aflange og runde Rosenbede. Hvor Havegangen gjorde en Drejning ud for Havestuedørene, var en Plads, hvor vi gerne sad sammen med Bedstemor. Her var Skygge og Kølighed, og her hørtes Humlebiens hyggelige Brummen. Ogsaa Sommefluglene aflagde deres Besøg i Blomsterbedet foran os. Bedstemor havde Sans for Naturens Skønhed. Jeg husker, at hun engang paa sin stille Maade fremsagde følgende:

Det store Nonnetit-træ i haven.

»Et Blad, som svømmer paa en Bæk, et Græs, et Straa, for mig er underfulde Træk, som gør, at jeg maa stille staa.«

Buskadsset mellem For- og Baghave var særlig smukt, naar Syrenerne blomstrede. De hvide var de mest fremtrædende. De lyste i Solskinnets saa skære, saa fine. Desværre varede denne Skønhedsaaften endnu staar frisk i min Erindring.

Ovenstaaende Billede var Baghavens største Seværdighed; det store og meget gamle Nonnetittræ med dets tykke Stamme og de mange krogede Grene, der bøjede sig helt ned mod Jorden. Det var nok ikke lutter store og vel-skabte Æbler, det bar i Frugttiden. Der var ogsaa en hel Del Knorte, som vi nu kaldte dem, smaabitte Tingester, der efter vort Skøn smagte langt bedre end de med den normale Størrelse. Det var utroligt, hvad vi kunde sætte til Livs af denne Lilleputfrugt.

Ikke saa langt fra Nonnetittræet stod Graapæretræet, hvis saftfulde Pærer var endnu mere velsmagende end Knortene. Undertiden entrede vi til Tops og nød Frugten i Højheden. Her var endnu bedre Udsigt end fra Pæretræet i Gaarden, for herfra kunde vi overse hele Haven og længere ude Markerne med de levende Hegn, Gaardene og Husene; men længst ude i Horisonten en blaa Stribe. Det var Stranden, der altid har haft en dragende Magt over mig.

Engang imellem foretog Mogens og jeg en lille Skovtur. Den gik ikke som en Skovtur ellers plejer at gøre, til den nærmestliggende Skov, men kun ned i Baghaven. Saa lod vi de tre Frugttræer forestille Skoven og Græsplæne Skovbunden. Man plejer at have Mad med paa en Skovtur, og Mor smurte os hver en lille Madpakke. Desuden fik vi hver en lille Flaske Øl med til at læske os paa i Sommervarmen, og saa drog vi »til Skovs.« Det første, vi foretog os efter at have naaet Bestemmel-

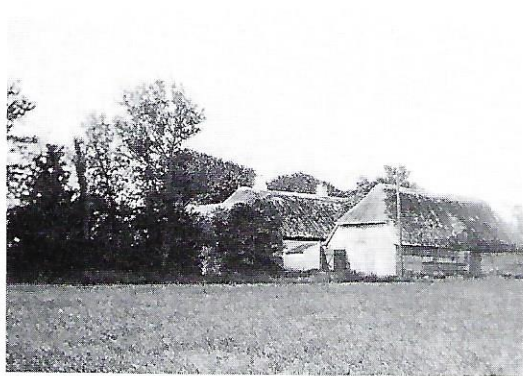
sesstedet, var selvfølgelig at spise Maden og slukke Sommertørsten. Det var snart gjort; og nu lagde vi os paa Ryggen i det bløde Græs for gennem »Løvtaget« at se paa den blaa Himmel med de drivende Sommerskyer.

I Bøgehækken, der afgrænsede Haven mod Øst, stod et mægtigt Sommerpæretræ, hvis Grene hang et godt Stykke ud over Per Skrædders Mark. Der skulde Stige til, for at man kunde komme op paa Grenene. Herfra kunde man se Gesinge By og ikke at forglemme, den gamle Bjerreby Kirkes Taarn; men det var nu ikke udelukkende for Udsigtens Skyld, vi umagede os derop, men det var de dejlige store, saftfulde, gulrøde Sommerpærer, der lokkede. Hvad smagte vel herligere end en stor moden Sommerpære? Det syntes ogsaa Hvepsene, saa dem maatte vi tage os i Agt for. De største og bedste Pærer hang altid paa de alleryderste Grene, saa dem maatte vi ryste ned, selv om de blev noget skamferet, naar de naaede Jorden med et Klask. Sommerferie og Sommerpærer er to Ord, som vækker de sødeste Minder fra min Barndomstid.

Jeg gik undertiden paa »Opdagelsesrejse.« Haven og Gaarden kendte jeg ud og ind. Jeg vandrede langs med Skolemarkens Hegn, indtil jeg naaede en Mergelgrav omgivet af Pilekrat, der tog sig særlig smukt ud ved Foraars-tid, naar det var besat med sine hvide silkeglinsende »Gæslinger.« Jeg krøb over Risgærdet og var nu paa fremmed Grund. Her var dejligt. I Hegnet voksede vilde Roser. Jeg kunde ikke lade være med at plukke nogle af dem, skønt jeg godt vidste, at de saa let kunde tabe deres fine blegrøde Kronblade, og at de tog sig langt smukkere ud, hvor de sad end hjemme i en Vase, men at plukke vilde Blomster har alle Dage været Børns Lyst. Børn og vilde Blomster hører sammen. De er begge lige uberørt af Kulturen.

Hvor var her stille, og hvor var det morsomt at betragte Hjemmet fra denne Kant. Det lignede en rigtig gammel Bondegaard.

Da jeg vendte hjem efter denne lille

Skolens bygninger set fra marken.

Afstikker, var det med Genskin af den klare blaa Himmel i Øjet, med Duften fra Mark og levende Hegn og rig paa Indtryk, glad som nu engang et lille Menneskebarn kan blive, naar det er Sommer.

(Fortsættes i en kommende årbog)

Svend Kristian Møller blev født d. 15. september 1886 i Søby skole, Bjerreby sogn. Hans forældre, Rasmus Pedersen Møller og hustru Nielsine Kristine Laura født Mogensen, var lærerfolk her fra 1884-1922. I Søby voksede Svend op sammen med tvillingebroderen, Mogens og søsteren, Inga, der var yngst. Svend Møller blev læreruddannet fra Skårup Statsseminarium og Laust Rasmussens lærerskole ved Ringe Fri- og Efterskole. Efter et par år som lærer ved Rødkilde privatskole på Møn blev han 1913 ansat som lærer i Tystofte Friskole ved Skelskør, en gerning, der kom til at vare i over 40 år.

Her mødte han tillige datteren i nabogården, Karen Rask Nielsen, født 24. juli 1894, der blev hans kone. Svend Møller virkede fra ca. 1920 også som organist og kirkesanger ved Høve Frimenigheds kirke, der ligger 10-12 km. fra Tystofte.

Svend Møller døde d. 21. juni 1959, og hans kone d. 9. april 1986.